

Duo Tractatus

Moneta, Giampietro

Marburg, 1628

III. An, & quando causa Decimarum sit summaria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63048](#)

in c. revertimini ibi, quia fraudasti me parte mea, 16. q.

1. & in c. causa, de verb. sig. ubi in bonis ecclesiæ num-

rantur, & expresse tenet gloss. d. c. moderamine, &c. n.

vertimini, & alia gloss. in c. tua nobis, verb. tributa,

Abb. nu. 5. 7. 11. & 12. & ceteri, de decim. que gloss.

a perte dicit, hoc procedere, ubi etiam decima non sicut

34 gregata; cuius contrarium † late, & solidis sane ratio-

nibus tuerur Anastas. Germ. de sacr. immunit. lib. i. n.

14. n. 16. & duobus seqq. Rebus. d. tract. q. 3. nu. 16. q.

35 17. & q. 9. num. 6. & 4. seqq. ubi etiam probat, † deci-

marum dominium non transferri in ecclesiam, ni

post segregationem, licet contrarium in hoc con-

36 dat gloss. & Doct. d. c. tua nobis, ager ergo tūc cum de-

cima non est segregata ecclesia a cōtione † personali.

37 condicione ex lege canonica; quod si solum illi debo

aut ex consuetudine, ager † cōdictione ex lege con-

suetudinaria, ut docet Rebus. d. q. 9. nu. 15. licet practi-

non soleant (ut idem ait) variare libellum sive ex con-

suetudine debeantur sive non.

38 Quando autem † actione confessoria, aut negoti-
ria, vel ex dolo agi possit in materia decimarum, quo-
niam non multum habent necessitatis, remitto te ad
not. per Roffred. in tractat. libell. jur. canon. in 4. part. ii.
rubr. qua actione dec. ret. & Rebus. d. q. 9. n. 11. 12. 13. q.
18. Ego hanc unam subdam conclusionem.

39 TERTIA CONCLUSIO. Si agatur † inter duas
ecclæsias de proprietate juris decimandi, tunc agitur
confessoria, quia de re incorporali agitur; si vero con-

40 tra colementem prædium, tunc agitur † condicione ex
lege. Host. & Abb. d. c. tua nobis, post gloss. late Rebus. d.

n. 14. Et hæc sint satis de hac quæstione.

QUARTO TERTIO, An, & quando causa de
marum sit summaria?

41 PRIMA CONCLUSIO. Si quæstio † sit inter de-
ricos, quibus de jure debentur decimæ, & eos qui so-

vere debent, causa est summaria: text. est in clem. di-

pendio jam, ubi gloss. in verbo, decimus, ubi ceteri Doct. d.

42 decim. Imo & procedi poterit † sine aliqua juris so-

lenni.

lemin
Imol. n

S E

duas e

que ca

vers. d

Rot. R

p. 3. c

nu. 17

Atque

tudine

tis. 14.

† lex q

dio. 1.

& sic d

special

T E

debitis

non es

Imol. n

rum es

sed pro

ne repi

Qu

laicos

est sun

in term

aperte

bus, lo

exjure

hoc no

feudi a

tradit

xime,

quitus

latum

l. qui i

6. & h

leminitate, ut post Zenzel. tradit Card. d. clem. num. 28.
Imol. num. 7.

SECUNDA CONCLUSIO. Si quæstio † sit inter 43
duas ecclesiás de jure percipiendi decimas, tunc quo-
que causa summaria est, ita gloss. per illum textum, in d.
vers. decimus, quam ibi alii sequuntur, idem quoq; tenet
Rot. Rom. decis. 14. num. 2. de jud. in no. Aſin. in praxi 1.
p. 3. c. 31. nu. 12. Marant. in ſpec. aur. par. 3. diſtinct. 9.
nu. 174. Zerol. in prax. Epifcop. verb. decimæ, vers. ad 6.
Atque idem est † si una eārum agat ſolum ex conſue- 44
tuine, ut post Io. An. & Pau. in d. clem. tenet Rot. d. de-
cif. 14. num. 1. & 2. Ratio eſſe potest, quia conſuetudo
† lex quædam eſt, & jus commune, c. conſuetudo, diſtin- 45
gio. 1. cum ibi not. per Doctores, & in rubr. de conſuet.
& ſic dīci non potest, quod decimæ comperant ex jure
ſpeciali.

TERTIA CONCLUSIO. Si ſic quæſtio de decimis
debitis ex pacto, pollicitatione, vel voto, tunc † cauſa 46
non eſt summaria, gloss. d. verbo, decimis, & ibi Jo. de
Imol. num. 4. & Card. nu. 19. dum ait, cauſam decima-
rum eſſe ſpiritualem, licet debeantur ex jure ſpeciali,
ſed propter auctoritatem (inquit) glossæ, quæ à nemini
reprobatur, communiter ſtatur ei.

QUARTA CONCLUSIO. Si quæſtio ſit † inter 47
laicos etiam de decimis ecclæſiasticis, tunc cauſa non
eſt summaria, nec habet locum clem. diſpendiosam; ita
in terminis Rot. Rom. d. decis. 14. nume. 1. & colligitur
aperte ex gloss. & Doct. d. clem. diſpendiosam, tenenti-
bus, locum † eam non habere, ubi decimæ debentur 48
ex jure ſpeciali, non autem communi. Declara ramen
hoc non procedere † quando agitur de ſucceſſione 49
feudi antiqui decimarum, ut post Rot. decis. quadam 50
tradit, & defendit late Card. d. clem. num. 21. ex eo ma-
xime, quia cauſa feudi decimarum eſt de decimis anti-
quitus debitibus de jure communi, licet tale jus ſit tran-
ſlatum in vasallum, qui † debet uti eodem priuilegio, 50
l. qui in ius. ff. de regul. juris, & t. qui in ius. eodem tit. in
l. & hoc etiam tenet Bened. Capra repet. d. clem. nu. 17.

51. QUINTA CONCLUSIO. Contra † advocates,
& alios detinentes & impedientes, ne decimæ solvan-
tur, similiter procedi potest summarie; ita Marant. l.
num. 174. Card. d. clem. n. 23. post Laud. licet Imol n. 8.

52 pro contraria sententia illum citer, cui † ipse adhæret,
ex eo, quod tunc non agatur immediate ad decimas,
sed ad interesse ratione decimarum, quod etiam sequi-
tur Capra, ubi sup n. 20.

53. SEXTA CONCLUSIO. Si quæstio sit † cum aliis
quo Priore rurali, qui excolebat aliquas possessiones
sui prioratus sitas in alterius parochia, & retinet ea-
rum decimas, quia inquit esse de dote ecclesiæ, juxta
cap. novum genus, de decim. secundum unum intelle-
ctum, quem tamen nos alibi reprobavimus, vel quia
sunt novalia propriis manibus culta, juxta c. ex parte,
sl. 1. de decim. & Rector petat eas decimas, tunc causa
est summaria, ut post Guil. Laud. d. clem. dispensiosam,
not. Imol. nu. 8. Card. nu. 24. Capr. num. 20. quoniam
contra hujusmodi religiosos est jus cōmune, c. 2. §. ce-
terū, de decim. in 6. Secus vero inquit Card. post Laud.
loco cit. si talis Prior intervertendo possessionem dicat
ad se jus percipiendi pertinere ex privilegio, vel præ-
scriptione, in quo tamen † contrarium, & verius tenet
Imol. & Capra loc. cit.

De decima Papali, aliisque casibus specialibus vi-
dere poteris apud Doct. cit. aliquid nos inf. cap. 9. q. ult.
55 in fin. Quid vero importet † causa summaria, & de
modo in ea procedendi recurrere ad clem. sape, cum ibi
not. maxime per Narr. de verb. signif.

QUÆRO QUARTO, An causa decimarum sit ex-
ecutiva, hoc est, An possit incipi à precepto, deturq; appel-
latio, necne.

PRIMA CONCLUSIO. In materia decimarum, si
56 Rector † agat contra subditum ad decimas non solu-
tas, incipi potest à præcepto cum monitione sub ex-
communicationis poena, ut intra tot dies solvisse de-
beat tantam summam decimarum Rectori; ita glossa
d. clem. dispensiosam, in vers. præmoniti, & post Laud.
tenet

4. Cap
iam d
Doct.
de deci
incipi
idem u
modo
pro de
S E
solutio
culare
homic.
d. q. ult
T s
solven
multip
decim.
ri, & R
16. ubi
par. 6. i
in quib
script. e
sionen
clausu
nobis, i
153. pr
causa c
d. c. tue
cus sol
& non
legata
tioner
potest
non il
divini
do, sec
ut adn